

SOMLYÓ ZOLTÁN VERSEI

AZ ÚJVILÁG FELÉ

Építsétek meg az újvilágot!,
mely új életet teremt s új virágot.

Vessetek el minden rútkat!
s építsétek az új utakat!

Új kapukat régi álmainknak,
melyek mindég csak befelé nyílnak.

Köröskörül sok új ablakot,
mely tisztán bocsátja be a napot.

És ihlettel beárnyalt új szobákat,
hol a léleknek tiszta szárnya támad.

Új tavaszt, őszt, nyarat és új telet!
Új éccakát s utána új delet!

És helyébe a bús önáltatásnak,
új párnákat a régi álmodásnak.

Új szél köszöntsön ránk és új vidék
s nevéssen ránk a régi, régi ég...

[1918. NOVEMBER]

IGAZSÁGOT...

Jobbra akarsz menni? Szegény: balra várnak.
Magyar akarsz lenni?... Mondanak tatárnak.

Békét akarsz kapni?... Megvádolnak harccal.
Alig, hogy indultál: mehetsz hátraarccal.

Csókra nyílik ajkad?... Lesz belőle átok.
Ellenséggé lesznek a legjobb barátok.

Adni akarsz? Bamba!... Futni kényszerítnek.
Méreg van borodba, nem cukor! Ne idd meg!

Fogják meg! – kiáltasz – a gyilkost mutatva,
S gyilkosként ütnek le legszebbik utadba...

Semmi, semmi jó se fakadhat belőled,
Amíg az Igazság menekül előled!...

[1927. FEBRUÁR]

TÉLI BORÚ, HAVAS ÁG

Téli ború, havas ág –
mit ád nékem a világ?

Csupa gondot, csupa bút.
Késő szúrós koszorút.

El-elcsukló dalokat.
Reményt, amely csalogat.

Pénzt, mely estig elgurul
Eget, amely elborul.

Tüzet, mit elolt a jég.
Sebet, amely mindig ég.

Zsidó-sorsot és szivet,
mely a sír felé siet...

Semmi szépet, semmi jót:
ad majd egy szűk koporsót...

[1930. JANUÁR]

A DAL

Patai Józsefnek, hálás szeretettel.

Szívembe – mert az élet így akarja –
belé van döfve a dac fényes kardja.

Derekamra – az élet így kívánja –
csatolva van a dölyfnek acélpántja.

Mellemre – mert az élet erre intett –
viperanyelvekből varrattam inget.

Nyakamra meg – biz én ki ezt se hagytam –
fekete, sűrű sárkányvért folytattam.

S mert erre is kényszerített az élet:
a két tenyerem csalánosan éget.

De ó, a szám! A számmal mit tehetnék?
Csak énekel... Bár dörögni szeretnék!...

[1925. AUGUSZTUS]

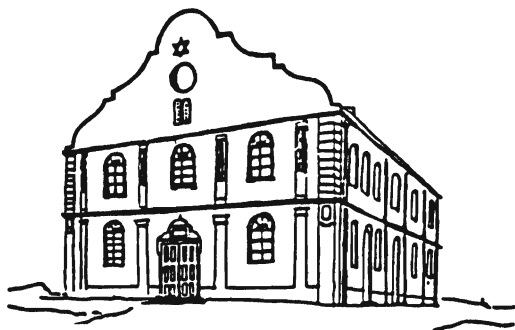
CSAK GYŐZZETEK!...

Hatalmasoknak fölibe
sosem akartam kerekedni.
Kenyerem nem a győzelem,
csak: az igazért verekedni!

Verekszem. Csupa seb vagyok,
s lelkemből kirikolt a vátesz:
Hatalmasok, csak győzzetek!
Tiétek a pénz s a halál lesz!

S én élni fogok akkor is,
ha már kihűlt a szívem vére...
S felszökik tiszta lobogóm
győzelmetek ködös hegyére...

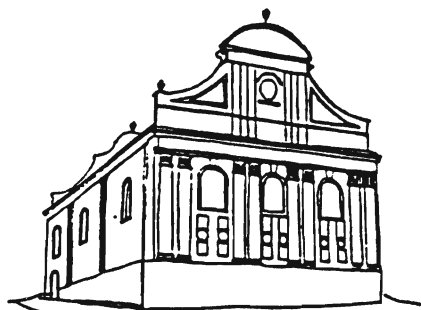
[1936. JÚNIUS]

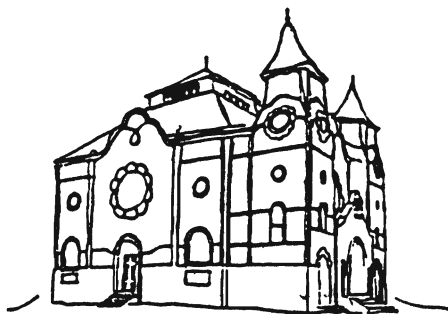
HUSZT 1850 K.

KUNSZENTMÁRTON 1897 ELŐTT

MÁD 1796

MARCALI 1906

GAZDA ANIKÓ RAJZAI